

Gianfranco Calligarich

Ultima vară în oraș

Traducere din limba italiană
și note de Cerasela Barbone

POLIROM
2021

— E furioasă pe tine. Zice că ai părăsit-o în mod brutal și n-ai mai dat nici un semn de viață.

Ei bine, fusese drăguță că povestise lucrurile așa.

— Totul e în regulă cu sora ei?

— Sigur că da. Așa fac ele tot timpul: se ceartă și se împacă.

— E o făptură imprevizibilă.

— E frumoasă, dragul meu, și făpturile frumoase sînt întotdeauna imprevizibile. Ele știu că, orice ar face, vor fi iertate, a zis Viola, luînd altă fustă de pe podea. Ah, da! a adăugat oftînd. E chiar mai bine decît să fii bogat, pentru că frumusețea, dragul meu, nu duhnește niciodată a osteneală și izbîndă, ci vine direct de la Dumnezeu și asta îți ajunge ca să faci parte din singura aristocrație umană adevărată. Nu ești de aceeași părere?

— Foarte profund.

— E o simplă constatare. Am o perioadă în care nu fac altceva decît să constat. De unde îmi vine oare? s-a întrebat ea.

— N-aș putea spune. Ai încercat să mergi la un medic?

— Arianna ar face așa ceva. De cînd a fost internată la clinică, nu poate trăi fără ei, a rîs Viola. Știi că era cît pe ce să se mărite cu unul? Apoi a venit la Roma și nu s-a mai ales nimic din toată povestea.

— Ce clinică? am întrebat.

Ce clinică putea să fie? Unul din acele locuri oribile unde oamenii intră un pic nervoși și ies complet nebuni. Cît stătuse închisă acolo, nu făcea altceva decît să doarmă și să facă pasiențe. Cînd Eva aflase, luase primul tren spre Veneția și o adusese la Roma. Desigur, rămîneau la cină.

— Bine, am zis îngîndurat.

Mă simțeam ca și cum eu aș fi fost într-adevăr cel care se descotorosise de ea în dimineața aceea.

— De ce se ceartă? am zis după un timp.

Vai, dintr-o groază de motive, unul mai neînsemnat decît altul. În plus, trebuia să țin cont că nervii Ariannei erau încă un pic zdruncinați. Nu putea merge nicăieri fără sticla aia de parfum a ei și fără pachetul de cărți. O dată, cînd își uitase cărțile de joc acasă, hoinărise pe străzi plîngînd, știam asta?

— Nu, nu știam, am zis.

— Pot să pregătesc cina, doamnă?

După-amiaza trecuse și seara se revărsa prin ferestre. Viola a tresărit și a aprins lumina, făcînd să se materializeze un omuleț cu o voce gravă, îmbrăcat într-un sacou în dungii. Apăruse din după-amiaza lui de libertate cu o față chinuită.

— Cred că are necazuri cu ucenicul brutarului, a zis Viola cînd omulețul a plecat. Sînt cincisprezece zile de cînd ne obligă să mîncăm galete din cutie, susținînd că ajută la siluetă.

Dar eu abia dacă o ascultam.

— Ce e? a zis.

— Nimic, am răspuns eu.

Arianna închisă în clinica aia și făcînd pasiențe, asta era, plus neliniștea de care nu mai scăpam și împunsătura aia din piept. Viața mea neapreciată, care trebuia schimbată, asta era.

S-a auzit trilul imperceptibil al soneriei și după cinci minute a apărut Renzo.

— Leo, bătrîne! a zis, bătîndu-mă pe umăr. Am petrecut întreaga zi anticipînd plăcerea unei partide.

Era vesel și foarte sigur pe el și pe faptul că și eu voiam să joc șah. Împotriva voinței mele, m-am ridicat și m-am așezat în fața lui. A fost o luptă scurtă și sângeroasă. După două deschideri prudente, m-am lăsat copleșit de neliniștea mea și am provocat câteva ciocniri bubuitoare de pioni, pierzând un nebun. Atunci am dezlănțuit caii și am reușit să egalez blocându-i regele într-un asediu dezordonat. Părea oricum pe punctul de a-și face valizele și de a pleca în sud, când regina, promițându-le câtorva pioni disperați cine știe ce dezmățuri secrete, a organizat o ieșire care a salvat regatul. Au început lungile lovituri de spadă ale turelor și ne-am duelat pînă cînd am fost străpuns. Renzo nu s-a putut abține să rînjească. Frecîndu-și mîinile, l-a strigat pe valet și a comandat o sticlă de Chablis.

— Bravo, iubitele! a zis Viola la cină, sărutîndu-l pe frunte.

Renzo s-a ferit cu o modestie exagerată și ea a ris. I-am studiat. Vinul de Chablis era rece și revigorant, dar nu îndeajuns încît să mă facă să suport izbitura tandrețurilor lor. Toată seara, stînd în fața televizorului pornit, m-am simțit foarte singur, pînă cînd prezența spășită a valetului așezat în fundul camerei de zi a sfîrșit prin a mă exaspera. Atunci am ieșit și m-am dus la *signor* Sandro.

Annamaria – da, fusese acolo, dar plecase în urmă cu zece minute.

Se apropia sfîrșitul lunii și eu am fost nevoit să încep să merg la ziar cu regularitate, ca să-mi pot plăti chiria fără să fiu constrîns să-mi schimb vocea la telefon. Apoi,

într-o după-amiază, unul dintre telefoanele din cabine a țîriit și Rosario s-a dus să răspundă.

— E pentru tine, a zis el cu fața unuia care nu avea de gînd să fie secretarul meu.

Era Viola, care mă invita în seara aia la teatru.

— Pune-ți costumul cel bun, o să fim toți foarte eleganți, a zis ea.

— Nu știu dacă am chef.

— Of, ba sigur că ai chef, mi-a replicat.

Așa că m-am întors acasă conducînd prin traficul de seară. Pe ușa am găsit un bilet prins cu o agrafă: „Sînt singură, bogată și simpatică. Ai avea chef de un western? Claudia”. L-am citit de două ori, apoi l-am pus în buzunar și am sunat la curățătorie să-mi trimită cămășile. Am făcut totul cu un calm absolut. Mai întîi am pornit pick-upul și m-am dezbrăcat, apoi am scos din uitare un costum de culoare închisă, comandat într-un acces de grandoare la croitorul contelui di Sant’Elia, și am întins șosetele sub saltea. Ajuns în baie, am deschis toate robinetele, pentru că-mi plăcea să aud apa curgînd, și m-am întins să reflectez în cadă. Cînd am auzit că sună cei cu cămășile, am ieșit, înfășurîndu-mă într-un halat roșu pe care Serena uitase să-l ia în Mexic. Am verificat dacă îmi cususeră înapoi nasturii la cămăși, am plătit și m-am dus să iau șosetele de sub saltea. Erau perfecte. Apoi mi-am periat – cu două perii diferite – sacoul și pantofii și m-am îmbrăcat cu grija unui toreador.

Familia Diacono a ajuns cu întîrziere la întîlnire și am intrat în teatru cînd pe scenă o tînără plîngea după tinerețea ei pierdută. Era o versiune foarte jalnică a piesei *Trei surori*, pe care încercările desperate ale

regizorului și actorilor de a distruge textul și rezistența lui minunată, ironică, au făcut-o foarte interesantă. Se simțea o asemenea încordare din cauza incertitudinii rezultatului, încît în pauză toată lumea a dat buzna la bar. Erau acolo, bineînțeles, toți prietenii familiei Diacono și au reușit să formeze un grup chiar și în învîlmășeala de cîteva sute de persoane însetate. Eva fremăta sub lumina unui candelabru de cristal imens. Alături de ea, bărbatul pasăre ținea două pahare și ea sorbea cînd și cînd distrată dintr-unul. El avea o curelușă elastică la încheietura mîinii, de parcă vreun ornitolog îl capturase și apoi îi redase libertatea, înzes-trîndu-l cu acel semnal pentru a-i urmări traseul migra-tor. Arianna nu era cu ei. Am văzut-o abia la sfîrșitul spectacolului, cînd a trebuit să mă arunc în gloata de la garderobă ca să recuperez pardesiul Violetei, și nici n-aș fi observat-o dacă nu i-aș fi auzit vocea. Era în compania unui omuleț gras, cu ochelari, și traversa foai-erul, cerînd cu insistență o votcă. Singurul lucru pe care mi l-a oferit trecerea ei a fost acela că am pierdut locul bun pe care-l cucerisem în drumul spre gar-derobă, așa că am fost unul dintre ultimii ajunși la destinație.

— Am văzut și garderobieri mai buni decît tine, a zis Viola în timp ce o ajutam să-și îmbrace pardesiul. Să ne grăbim, trebuie să mergem să bem ceva la Eva.

— Eu cred că o să mă duc acasă, am replicat.

— Atîta-ți trebuie! a zis ea, așa că am mers la Eva.

Casa ei era foarte asemănătoare cu cea a familiei Diacono, o vilișoară albă, dar grădina era mai mare și în spatele cîtorva tufișuri se întindea o piscină comună goală ce aștepta vara. În camera de zi erau obișnuita

abundență de fotolii și câteva tablouri, printre care un De Chirico, probabil autentic, și un Morandi, probabil fals. Pe fotolii, aceiași oameni: un bărbat serafic de cincizeci de ani, căruiia toți i se adresau cu un nume foarte lung, spre deosebire de cel foarte scurt cu care era cunoscut printre scriitorii umoriști, un tânăr jurnalist de stînga pe nume Paolo, despre care se spunea că avea o tactică secretă cu femeile, și un romancier cu mustați albe și o vilă în stil venețian în Friuli. Din grup mai făceau parte fosta soție a unui prezentator de televiziune, acum divorțată și nevoită să aibă tentative sinucigașe de fiecare dată cînd voia să-și obțină pensia alimentară, un poet bărbos și alintat, în slujba partidului comunist, un simpatic jurnalist surprins de un infarct în America Latină și o actriță care nu vorbea decît despre Compton Burnett. În seara aia stăteau pe aceeași canapea un june cu o chitară, ce părea a fi rus, un manechin de modă *haute couture*, îndrăgostită de un fotograf homosexual, și o aristocrată decrepită, îndrăgostită de un pilot al companiei Alitalia pe care nimeni nu-l văzuse vreodată. Acestora, care formau nucleul central, li se alăturau pentru perioade mai mult sau mai puțin lungi și alți oameni, care erau preluați de grup și apoi expulzați, într-un fel de schimb fiziologic care-i garanta continuitatea. Asta se întîmpla mai ales iarna, pentru că vara dispăreau în diverse direcții. Amoruri balneare, călătorii, aventuri – orice prilej era bun pentru ca fiecare să plece singur. Dar imediat cum cerul devenea ceva mai puțin metalic și dur, imediat ce hotelurile începeau să șovăie în bătaia vîntului aducător de nori, imediat ce zilele începeau să alerge grăbite spre asfințituri de octombrie intense și violete,